

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Володимирського міського суду Волинської області
08.07.2025

м. Луцьк, 2025

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 08.07.2025 групою НПМ здійснено відвідування Володимирського міського суду Волинської області (далі – суд, установа).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Литвинчук Ірина Миколаївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – керівник групи НПМ.

Пирога Вікторія Сергіївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Відвідування проводилось в присутності керівника апарату суду Штик Лідії. Попереднє відвідування цієї установи групою НПМ не здійснювалося.

Загальна інформація.

Об'єкт відвідування є судом першої інстанції, який розглядає справи, віднесені процесуальним законом до його підсудності: цивільні, кримінальні, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, передбачених процесуальними законами.

Суд розміщується в двоповерховій будівлі за адресою: вулиця Сагайдачного, 24, місто Володимир, Волинська область, 44701.

На вході до Суду наявна вивіска із зазначенням його повної назви.

Під час проведення відвідування керівництво забезпечило безперешкодний доступ до всіх приміщень суду. (фото 1).

За інформацією, наданою адміністрацією, правосуддя у Володимирському суді здійснює 7 суддів, штатна чисельність апарату суду – 37,5 штатних одиниць. Одна посада помічника судді є вакантною. Організаційне та фінансове забезпечення діяльності суду здійснює Державна судова адміністрація України через Територіальне управління Державної судової адміністрації України у Волинській області.

Охорона установи та пропускний режим здійснюються працівниками Територіального управління Служби судової охорони у Волинській області, ними ж ведеться перевірка та реєстрація пропуску осіб до приміщень суду.

Будівля адаптована з урахуванням доступності для осіб з інвалідністю, центральний вхід обладнано кнопкою виклику персоналу, наявні інформаційні таблички з написами шрифтом Брайля для орієнтації людей із вадами зору, шлях виділено контрастними кольорами, які полегшують орієнтацію людям з обмеженими можливостями руху та вадами зору. (фото 2, 3).

Доступ до суду осіб на кріслах колісних забезпечується окремим входом,

який обладнаний пандусом та кнопкою виклику персоналу. (фото 4, 5, 6).

При вході розміщено пост співробітників Служби судової охорони, наявний стаціонарний металодетектор арочного типу.

На першому поверсі розміщені інформаційні стенди, з контактами гарячих ліній безоплатної вторинної правничої допомоги, телефон гарячої лінії Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, графік прийому громадян та зала очікування зі столом та зразками процесуальних документів. (фото 7, 8, 9).

Для здійснення правосуддя функціонують три зали судових засідань. Дві зали, які призначені для розгляду кримінальних справ, обладнані загорожею для обвинувачених (підсудних) та засуджених із органічного захисного скла. У цих залах наявні технічні засоби та програмне забезпечення для фіксування судового процесу та проведення судових засідань (процесуальних дій) у режимі відеоконференцзв'язку.

Місце розміщення підсудних і конвою в залі судових засідань не примикає до вікон (фото 10, 11).

Конвоювання осіб до Суду здійснюється через окремий вхід, де наявна огорожена стоянка для спеціального автотранспорту варті. Маршрут конвоювання обвинувачених відокремлений від загальнодоступних приміщень.

В Суді облаштовано дві камери для підсудних. Кожна камера обладнана лавами для сидіння та металевими дверима з накладними замками, зовнішніми запорами та оглядовими вікнами. Вікна у камерах відсутні. Штучне освітлення внутрішніх приміщень камер задовільне. (фото 12, 13, 14).

Упродовж поточного року до регіонального представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області звернення щодо неналежного поводження із доставленими, затриманими, арештованими особами під час їх перебування у приміщеннях зазначеної установи не надходили.

Фактів заподіяння тілесних ушкоджень або насильницької смерті особам вказаної категорії під час їх перебування в суді не встановлено.

В день візиту в суді перебував один підсудний, щодо якого ухвалою судді був обраний запобіжний захід у виді тримання під вартою. Моніторингова група встановила, що на момент відвідування була 1 заявка суду на конвоювання вказаної особи.

Середня кількість заявок на конвоювання ув'язнених, засуджених становить чотири на місяць (одна на тиждень).

У суді наявні технічні засоби протипожежного захисту, а саме автоматичні установки пожежогасіння. Вогнегасники заповнені, розміщені з урахуванням норм протипожежної безпеки пломбування без пошкоджень. (фото 17). Затверджені шляхи евакуації із кожної з груп приміщень для вільного доступу відвідувачів, приміщень службового призначення.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 28 Конституції України, стаття 3 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 1 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання).

1. Під час відвідування встановлено порушення вимог пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 №175 (далі – ДБН Суди) та пункту 10 Інструкції, згідно з якими, кількість камер для обвинувачених (підсудних), засуджених слід передбачати виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ.

Таким чином у Суді, де розташовано дві зали судових засідань для розгляду кримінальних справ, має бути обладнано шість камер. Натомість, облаштовано лише дві камери, що створює передумови для порушення вимог роздільного розміщення чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб, котрим заборонено спілкування між собою.

2. У порушення пункту 20 Мінімальних стандартних правил поводження з в'язнями та пункту 22.5 Європейських пенітенціарних правил засуджені не мають доступу до чистої питної води.

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 27 Конституції України).

3. У порушення статті 18¹ Кодексу цивільного захисту України, у будівлі суду відсутнє найпростіше укриття, яке має забезпечувати можливість безпечного перебування населення під час надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів. Також слід зазначити, що найближче укриття від будівлі суду розташоване на відстані 450 метрів. Інформація про його адресу знаходиться біля входу до суду.

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 21 Конституції України, статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, статті 6 Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

Відповідно до вимог ДБН В.2.2–40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність), доступність для маломобільних груп населення повинна забезпечуватися фізичною можливістю і зручністю потрапляння та пересування об'єктом.

4. Однак, у порушення вимог пунктів 6.1.8 ДБН Інклюзивність, приміщення Суду не обладнано внутрішніми пандусами, вертикальним підйомником або ліфтом, у зв'язку з чим маломобільні групи населення, без

сторонньої допомоги, не можуть вільно пересуватись приміщеннями суду. (фото 18).

5. У порушення вимог пункту 11.5 ДБН Інклюзивність, санітарний вузол у приміщенні Суду не пристосований для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на кріслі колісному потрапити до санітарної кімнати.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України). 7

6. У порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 59 Конституції України, вимог пункту 6.5.2 ДБН Суди, будівля Суду не обладнана кімнатою для роботи адвоката з обвинуваченими, підсудними (засудженими), що унеможлиблює реалізацію їх права на захист та конфіденційне спілкування.

Окрім цього, зазначене порушення може стати причиною чергових звернень до Європейського суду з прав людини і виплатою Україною значних сум коштів в якості компенсації.

У справі «Фірстов проти Росії» (скарга № 67312/12) Європейський суд з прав людини констатував, що хоч підсудний і міг спілкуватися зі своїм захисником через загородження у залі суду, у тому числі під час перерв, які оголошувалися для цієї мети суддею за клопотанням заявника, не було доведено, що такі консультації носять конфіденційний характер у зв'язку з присутністю конвою у межах досяжності слуху. Таким чином, ЄСПЛ засвідчив порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Отже, проведення зустрічі адвоката із утримуваними особами у приватному порядку є необхідним для їх захисту від неналежного поведіння.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ.

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України у Волинській області, Володимирському міському суду Волинської області відповідно до їх компетенції:

1. Організувати належний розгляд даних рекомендацій. Забезпечити дієвий контроль за усуненням вказаних порушень прав людини, а також причин і умов що їм сприяють.

2. Облаштувати додаткові 4 камери для утримання обвинувачених (підсудних), засуджених площею не менш ніж 4 м², виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ.

3. Створити для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідні умови для вільного доступу до приміщень суду, забезпечити можливість користування особами вказаної категорії санітарним вузлом.

4. Вжити заходів щодо облаштування у будівлі суду найпростішого укриття.

5. Облаштувати в суді приміщення для конфіденційного спілкування

обвинувачених (підсудних), засуджених з адвокатом, а також приміщення для роботи з матеріалами справ.

Додаток: фототаблиця на 5 арк.

**Керівник групи НПМ:
Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Ірина ЛИТВИНЧУК

Фототаблиця до звіту**Фото 1****Фото 2****Фото 3****Фото 4**

Фото 5

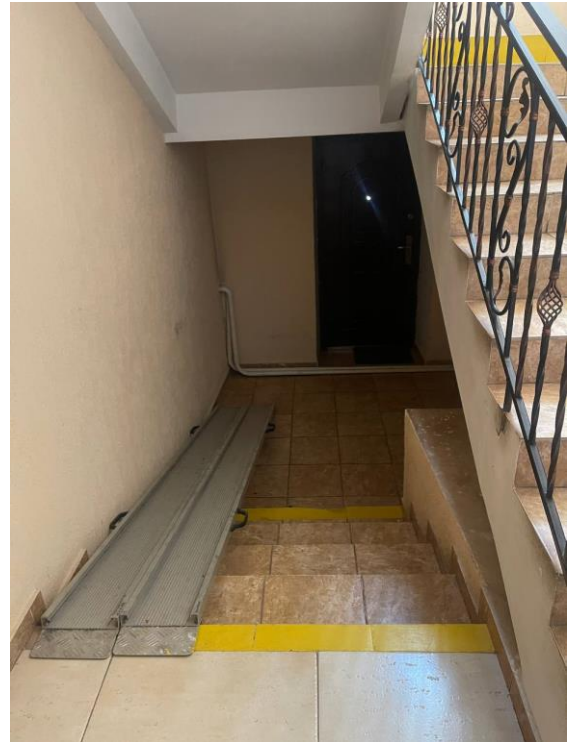

Фото 6

Фото 7

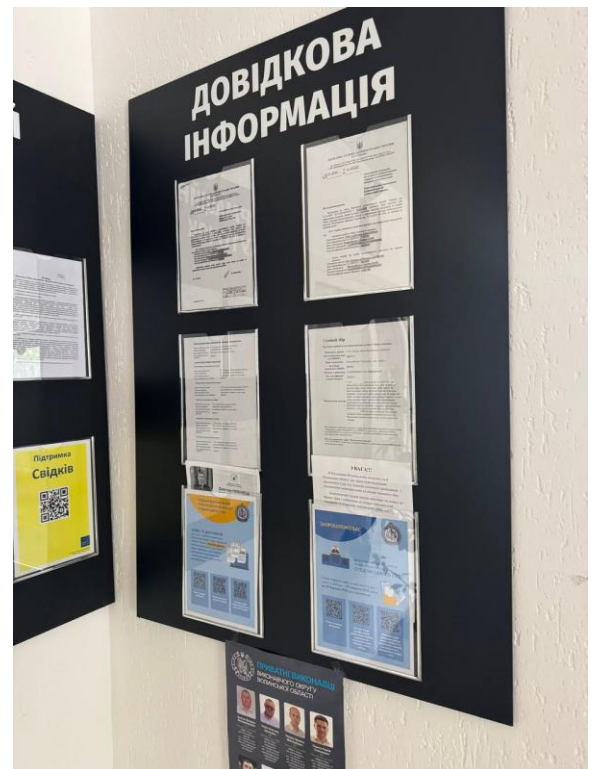

Фото 8

Фото 9

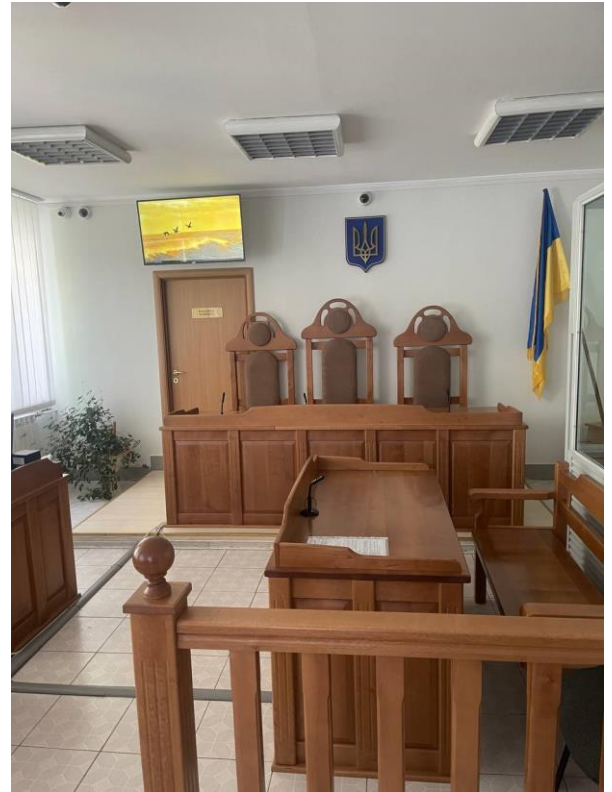

Фото 10

Фото 11

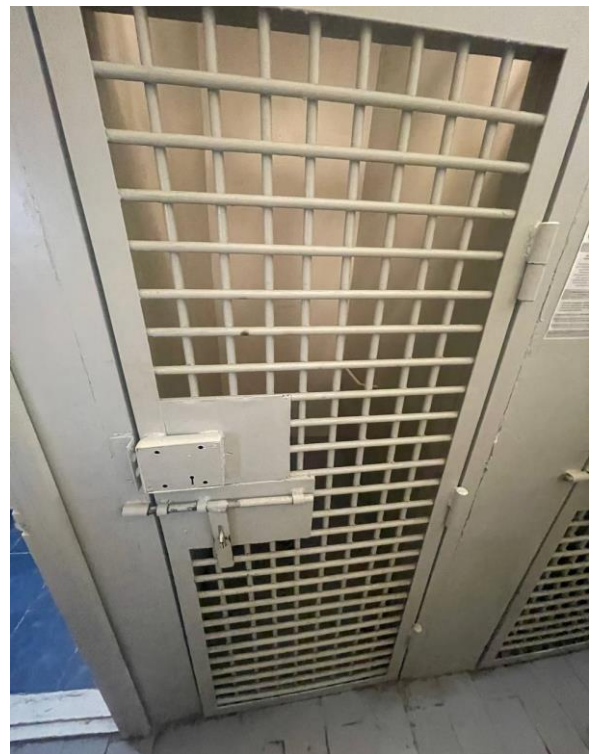
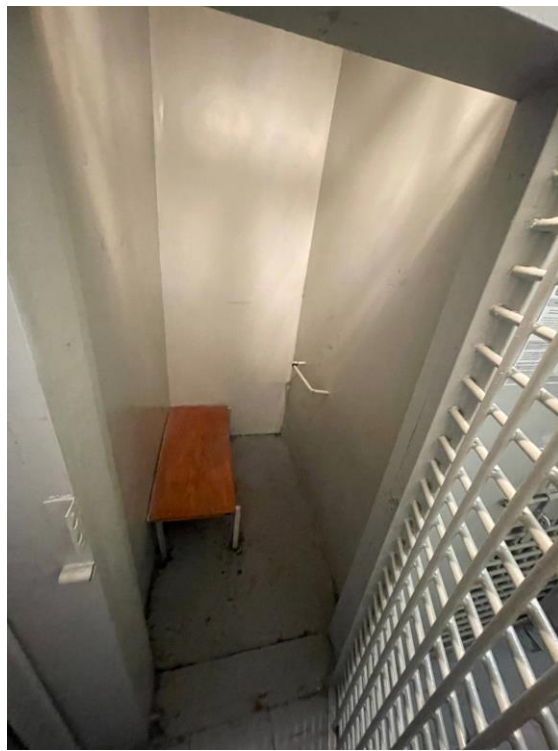

Фото 12

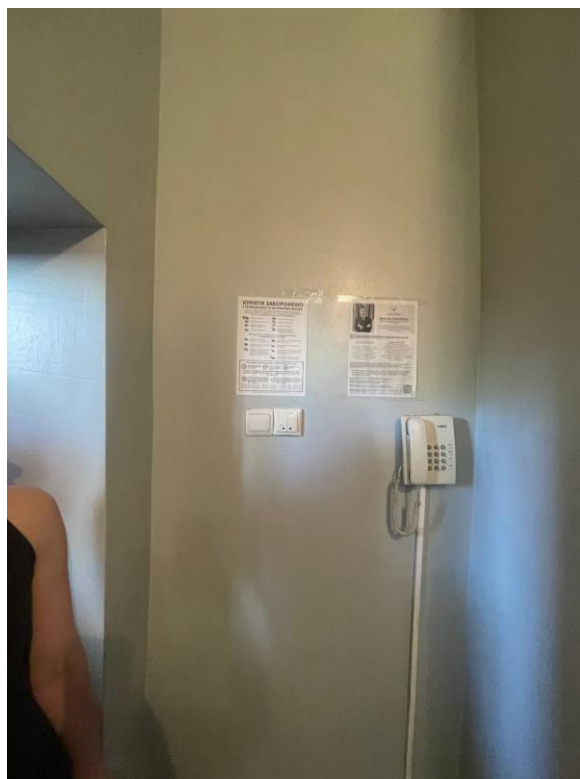
Φoto 13

Φoto 14

Φoto 15

Φoto 16

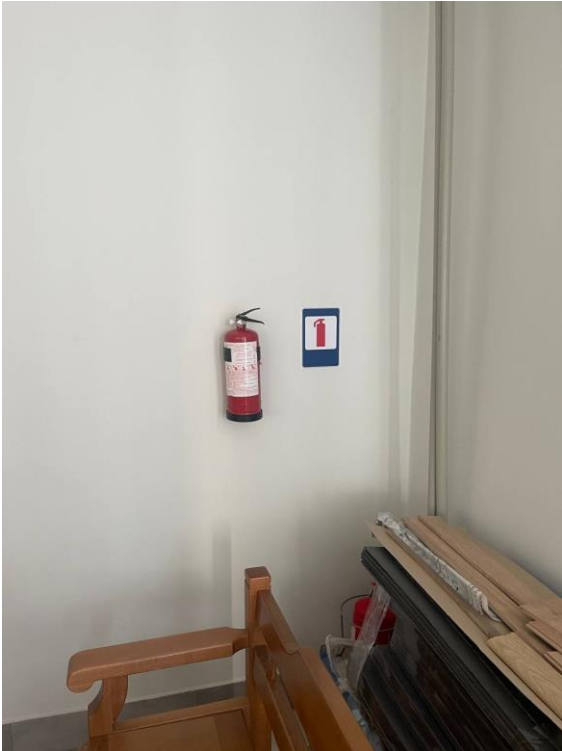

Фото 17

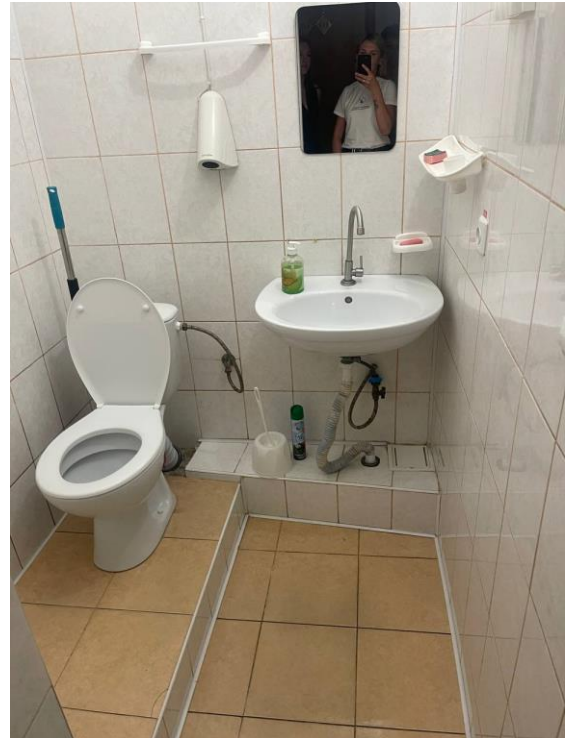

Фото 18

**Керівник групи НПМ:
Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Ірина ЛИТВИНЧУК